

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/41/2019
Identifikačné číslo spisu: 1114210450
Dátum vydania rozhodnutia: 30.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1114210450.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Konzultačné a informačné centrum EDUKOS, o. z., so sídlom J. Ťatliaka 2051/8, 02601 Dolný Kubín, IČO: 37 801 848, zastúpeného advokátskou kanceláriou HKP Legal, s.r.o., so sídlom Križkova 9, 811 04 Bratislava, IČO: 36 727 334, v mene ktorej koná Mgr. Peter Kubovič ako konateľ a advokát, proti žalovanému: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, so sídlom Špitálska 4,6,8, 816 43 Bratislava, IČO: 00 681 156, zastúpenému advokátskou kanceláriou Martin Pavle s. r. o., so sídlom Pribinova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 860 450, v mene ktorej koná JUDr. Martin Pavle, ako konateľ a advokát, o zaplatenie 11.361,41 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I, pod sp. zn. 34Cb/112/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. októbra 2018, č. k. 1Cob/7/2018-704, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 12. júla 2017, č. k. 34Cb/112/2014-661, žalobu zamietol s tým, že žalovanému voči žalobcovi priznal náhradu trov konania v celom rozsahu. Žalobca sa žalobou doručenou na súd prvej inštancie dňa 07.04.2014, domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške 11.361,41 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 3.973,93 Eur, a to od 28.04.2011 do zaplatenia a trovami konania. Svoj nárok žalobca odôvodnil Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „Zmluva o poskytnutí NFP“) uzavretou so žalovaným dňa 09.02.2010, predmetom ktorej bol záväzok žalobcu zrealizovať projekt „Reštart“, číslo ITMS: 27120230014 (ďalej len „Projekt“) a žalovaný sa zaviazal žalobcovi poskytnúť nenávratný finančný príspevok (ďalej len „NFP“) do výšky 185.734,50 Eur, v zmysle podmienok Zmluvy o poskytnutí NFP. Zmluvné strany následne uzatvorili dňa 12.05.2010 k Zmluve o poskytnutí NFP Dodatok č. DOD/01 -

2010//004/2010 - IZ - 4.0/V. Z čl. 16 prílohy č. 1 Zmluvy o poskytnutí NFP vyplývalo, že výška NFP predstavuje 95 % oprávnených výdavkov. Žalobca preto je toho názoru, že žalovaný v rozpore so Zmluvou o poskytnutí NFP neuhradil žalobcovi sumu vo výške 11.361,41 Eur.

2. Podaním doručeným na súd prvej inštancie dňa 13.02.2017 došlo zo strany žalobcu k čiastočnému späťvzatiu žaloby, a to v časti 216,45 Eur (č. l. 414 - 420 spisu). Následne podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 06.04.2017 toto čiastočné späťvzatie upresnil na sumu 221,54 Eur (č. l. 452 - 456). Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 12. júla 2017, č. k. 34Cb/112/2014-660, zastavil konanie v časti istiny vo výške 221,54 Eur a pripustil zmenu žalobného návrhu so znením: „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 11.139,87 Eur. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 3.973,93 Eur, a to od 28.04.2011 do zaplatenia.“

3. Vykonaným dokazovaním dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobcovi nevznikol nárok na uhradenie všetkých uplatnených výdavkov, t. j. v sume vo výške 11.139,87 Eur, pretože v konaní nepreukázal oprávnenosť týchto výdavkov. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na znenie čl. 16 ods. 4. pod názvom Ak ide o systém kombinácie zálohových platieb a refundácií bod 4.15. Všeobecných zmluvných podmienok, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o poskytnutí NFP (ďalej len „VZP“), z ktorého vyplýva, že nárok na platbu vznikne iba v prípade, ak prijímateľ podá úplnú a správnu žiadosť o platbu, a to až v momente schválenia Žiadosti o platbu poskytovateľom. Rovnako bolo z tohto bodu zrejmé, že nárok prijímateľovi na vyplatenie príslušnej platby vzniká len v rozsahu, v akom poskytovateľ rozhodne o oprávnenosti výdavkov Projektu. Žalovaný v postavení poskytovateľa NFP bol podľa súdu prvej inštancie oprávnený na posúdenie oprávnenosti výdavkov, pričom do jeho kompetencii spadalo aj rozhodovanie o výške sumy výdavkov, ktorú vyplatí. Žalobca v konaní nepreukázal porušenie povinností žalovaného pri schvaľovaní oprávnených nákladov. Na doplnenie súd prvej inštancie uviedol, že schválenie žiadosti o poskytnutie NFP, a tým aj Projektu tvoriaceho súčasť žiadosti, ešte nezakladá nárok na úhradu 95 % priznaného NFP, nakoľko platné zmluvné dojednania nárok prijímateľa podmieňujú bez ďalšieho oprávnenia poskytovateľa preskúmať a rozhodnúť, v akom rozsahu platbu schváli. Súd prvej inštancie na základe uvedených skutočností uzavrel, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, a preto súd žalobu zamietol v celom rozsahu ako nedôvodnú.

4. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, na odvolanie žalobcu, napadnutým rozsudkom zo dňa 25. októbra 2018, č. k. 1Cob/7/2018-704, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s tým, že žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

5. Odvolací súd sa po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie s týmto, ako vecne správnym, v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 C. s. p. v celom rozsahu stotožnil a odkázal na jeho odôvodnenie, ktoré bolo v súlade s ust. § 220 ods. 2 C. s. p. Za správny považoval odvolací súd záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobcovi nevznikol nárok na uhradenie všetkých uplatnených výdavkov, t. j. v sume vo výške 11.139,87 Eur, nakoľko v konaní nepreukázal oprávnenosť týchto výdavkov. Čl. 16 ods. 4 bod 4.15 VZP, podľa ktorého nárok na platbu vznikne iba v prípade, ak prijímateľ podá úplnú a správnu žiadosť o platbu, a to až v momente schválenia žiadosti o platbu poskytovateľom, považoval odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie za kľúčový. Nárok prijímateľovi (žalobcovi) na vyplatenie príslušnej platby vzniká v danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu len v rozsahu, v akom poskytovateľ (žalovaný) rozhodne o oprávnenosti výdavkov projektu.

6. Odvolací súd uviedol, že kontrola vecnej správnosti vyplývala okrem iného z bodu 4.18 VZP a v rámci nej je poskytovateľ povinný overovať realnosť, oprávnenosť, správnosť, aktuálnosť a neprekrývanie sa nárokovaných výdavkov. Kontrolu projektu poskytovateľ vykonával podľa ust. § 24b a nasl. zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov ES v znení neskorších predpisov, čl. 60 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 a čl. 13 Nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006. Nakoľko zmluvné strany uzatvorili Zmluvu o poskytnutí NFP, kde si dohodli kontrolu a audit, takýto režim je uvedený v právnych predpisoch ako je zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách, zákon č. 440/2000 Z. z. o finančnej kontrole atď., ktoré sú právne predpisy verejného práva upravujúce režim nakladania so štátnymi finančnými prostriedkami. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zhodne s názorom žalovaného skonštatoval, že Zmluva o poskytnutí NFP uzavretá medzi žalobcom a žalovaným nenesie znaky čisto súkromnoprávneho vzťahu, ale má aj aspekty verejnoprávneho vzťahu. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na čl. I bod 1.3 Zmluvy o poskytnutí NFP, v zmysle ktorého poskytovateľ a prijímateľ uzatvorili Zmluvu o poskytnutí NFP podľa ust. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov a v zmysle ust. § 15 ods. 1 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci

a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva (ďalej len „zákon o pomoci“) a v zmysle ust. § 20 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov medzi sebou túto zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného prostriedku.

7. Ako účelovú posúdil odvolací súd obranu žalobcu spočívajúcu v jeho argumentácii o nelegitímnosti a právnej neistote. V odôvodnení odvolací súd ďalej uviedol, že nárok prijímateľa na vyplatenie alebo uznanie príslušnej platby vzniká len v rozsahu, v akom poskytovateľ rozhodne o oprávnenosti jednotlivých výdavkov. Oprávnenie žalovaného neuznať výdavky nevyplýva len zo Zmluvy o poskytnutí NFP, ale podľa odvolacieho súdu aj z ust. § 7 ods. 6 zákona o pomoci, podľa ktorého „riadiaci orgán je oprávnený pozastaviť, zamietnuť alebo upraviť výšku platby pre projekt alebo jeho časť, ak zistí nedostatky v postupe prijímateľa a partnera pri realizácii pomoci a podpory.“ Odvolací súd uzavrel, že schválením výdavkov v rozpočte projektu nevzniká prijímateľovi automaticky nárok na uhradenie výdavku, ak nepreukáže oprávnenosť výdavku v zmysle usmernenia RO č. N3/2007 k oprávnenosti výdavkov pre programové obdobie 2007-2013 v zmysle neskorších aktualizácií. Súčasne odvolací súd zdôraznil, že na tomto mieste je vyjadrené, že ide o dokument, na ktorý Zmluva o poskytnutí NFP odkazuje ako „v znení aktualizácií“. S názorom súdu prvej inštancie sa stotožnil odvolací súd aj v tom, že je neprijateľná domnienka vyjadrená žalobcom, že každá aktualizácia musí byť schválená zmluvnými stranami. Odvolací súd zdôraznil, že aktualizácia nie je dvojstranný právny úkon a z jej preambuly je zrejmé, že sa vydáva za účelom aktualizácie cien, resp. doplnenia výdavkov. Súčasne odvolací súd upriamil pozornosť aj na to, že podmienenie jej účinnosti súhlasom prijímateľa platby by zhoršilo, resp. zneistilo efektívnu kontrolu v danom procese. V čl. 3 bod 3.2 Zmluvy o poskytnutí NFP sa poskytovateľ zaväzuje, že na základe Zmluvy poskytne prijímateľovi konečnú sumu NFP vo výške 95 % zo schválených oprávnených výdavkov. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že uvedená čiastka je maximálna výška NFP, avšak nie je to suma, ktorá musí byť prijímateľovi, teda žalobcovi, aj reálne zaplatená, resp. na ktorú vznikne prijímateľovi nárok. Žalobca preto podľa odvolacieho súdu nemohol automaticky očakávať preplatenie celého NFP. Žalovaný má zákonnú povinnosť kontrolovať hospodárnosť výdavkov, ktorá mu vyplýva z ust. § 24b ods. 2 písm. c) zákona o pomoci.

8. V závere odvolací súd skonštatoval, že žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal oprávnenosť výdavkov, ani vynaloženie finančných prostriedkov v zmysle Zmluvy o poskytnutí NFP, ktoré si žalobou uplatnil, a teda ani, že by žalovaný porušil svoju právnu povinnosť voči žalobcovi, nakoľko tento postupoval pri plnení svojich zmluvných povinností podľa dohodnutých zmluvných podmienok. Okrem iného žalobca nepredložil faktúry, zmluvy, dodacie listy, ani výpisy z bankových účtov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že nárok žalobcu v postavení prijímateľa na vyplatenie žalovanej sumy nie je oprávnený.

9. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil ust. § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a ďalej tým, že je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.).

10. Dovolateľ zdôraznil, že rozhodnutie žalovaného o tom, že niektoré výdavky sú považované ako neoprávnené, bolo postavené na internom pokyne generálneho riaditeľa č. 5/2009, ktorý podľa žalobcu nie je spôsobilý vyvolať účinky, ktoré mu priznal žalovaný. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je podľa názoru dovolateľa postavené na konštatovaní neoprávnenosti žalobcom uplatnených výdavkov, avšak bez náležitého zdôvodnenia, prečo bol ten-ktorý výdavok posúdený ako neoprávnený. Usmernenie č. N3/2007 tvorilo základ rozhodnutia súdu prvej inštancie v súvislosti so záverom o neoprávnenosti výdavkov, ktorými boli SIM karty a mobilné telefóny. V ostatných prípadoch výdavkov bol dôvodom ich neoprávnenosti zo strany žalovaného označený iba interný pokyn generálneho riaditeľa. Okrem iného sa súd prvej inštancie nevysporiadal so závermi v Správe z vládneho auditu A. 467 K2987 vykonaného Ministerstvom financií SR, v ktorej bolo skonštatované, že žalovaný uplatňuje Usmernenie N3/2007 retroaktívne a neprípustným spôsobom.

11. V ďalšom dovolateľ uviedol, že žalovaný v konaní nepreukázal, že by medzi rokom 2010, kedy bol

schválený Projekt a súčasne podpísaná Zmluva o poskytnutí NFP, a rokom 2011, kedy došlo k predloženiu žiadostí o platbu, nastal posun cenovej hladiny, ktorý by odôvodňoval záver, že výdavky uplatnené vo výške schválenej v rozpočte Projektu už nie sú hospodárne.

12. Dovolateľ trval na tom, že odvolací súd sa v napadnutom rozsudku nevysporiadal ani s jednou jeho odvolacou námietkou, neuviedol žiadne úvahy, na základe ktorých by vznesené námietky boli posúdené ako dôvodné alebo nedôvodné, podstatné alebo nepodstatné. Na základe uvedeného potom dovolateľ kvalifikoval napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako zmätočný a nepreskúmateľný. Nepreskúmanie rozhodnutia súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov uplatnených v odvolaní odvolacím súdom, považuje dovolateľ za znemožnenie reálneho uplatnenia jeho procesného práva spočívajúceho v preskúmaní správnosti a zákonnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

13. Odklon od ustálenej rozhodovacej praxe súdu prvej inštancie a rovnako tak aj odvolacieho súdu videl dovolateľ v zhodnom konštatovaní so súdom prvej inštancie, že vzťah medzi žalobcom ako prijímateľom a žalovaným v postavení poskytovateľa NFP, založený Zmluvou o poskytnutí NFP bol uzavretý podľa ust. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, nie je čisto súkromnoprávnym vzťahom, ale má aj aspekty verejnoprávneho vzťahu. Dovolateľ zastáva názor, že pokiaľ je Zmluva o poskytnutí NFP uzavretá podľa Obchodného zákonníka, takýto vzťah môže byť iba čisto súkromnoprávnym charakteru. Z rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie vyplýva, že záleží iba na jednej zmluvnej strane (žalovanom), v akom rozsahu posúdi splnenie zmluvných povinností druhou zmluvnou stranou, pričom podmienky splnenia týchto povinností môže meniť jednostranne, a aj dodatočne alebo retroaktívne. Ako ustálenú rozhodovaciu prax dovolateľ uviedol uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. júna 2010, sp. zn. 2Cdo/91/2009, podľa ktorého súdy poznajú iba vzťahy súkromnoprávne alebo verejnoprávne, a nie zmiešané.

14. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý považuje žalobcom podané dovolanie v celom rozsahu za nedôvodné. Podľa žalovaného dovolateľ nepreukázal, akým nesprávnym procesným postupom mu odvolací súd, resp. súd prvej inštancie, znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaný trvá na tom, že žalobcovi patriace procesné práva neboli porušené, čím nedošlo ani k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže žalobca nebol vylúčený z výkonu žiadneho práva, ktoré mu priznáva procesnoprávny predpis, teda Civilný sporový poriadok. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho podľa žalovaného podáva ucelenú a dostatočne vyčerpávajúcu odpoveď na všetky relevantné skutkové a právne otázky nastolené v priebehu konania. Na doplnenie žalovaný uviedol, že súdy nie sú povinné vysporiadať sa so všetkými tvrdeniami uvádzanými sporovými stranami počas konania, ale len s tými ktoré sú pre rozhodnutie veci podstatné. Žalovaný považuje odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v súlade s požiadavkami ústavnosti a zákonnosti. Rovnako žalovaný zdôraznil, že sama skutočnosť, že žalobca nesúhlasí s právnym názorom všeobecného súdu nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovanými dôkazmi a ich hodnotením.

15. Žalovaný trvá na tom, že dovolanie žalobcu nie je prípustné, nakoľko k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu zo strany odvolacieho súdu alebo súdu prvej inštancie v danom konaní nedošlo. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. júna 2010, sp. zn. 2Cdo/91/2009, podľa žalovaného len rozdeľuje právne vzťahy na verejnoprávne a súkromnoprávne, pričom túto otázku bližšie nijako nerozoberá. V súvislosti s prípustnosťou dovolania podľa ust. § 421 ods.1 písm. a/ C. s. p. žalovaný poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 6. marca 2017, sp. zn. 3Cdo/6/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 21. augusta 2018, sp. zn. 30bdo/42/2018 a uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. januára 2019, sp. zn. 30bdo/50/2018. Žalovaný zastáva názor, že žalobca v podanom dovolaní nespĺnil podmienky jeho prípustnosti, keď nevymedzil dovolací dôvod tak, ako to požaduje ust. § 432 Civilného sporového poriadku. Okrem iného napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ani rozsudok odvolacieho súdu podľa žalovaného nezáviseli od vyriešenia právnej otázky týkajúcej sa charakteru právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Takúto otázku považuje žalovaný za irelevantnú, pretože jej zodpovedanie sa nachádza priamo v Zmluve o poskytnutí NFP, resp. zákone. S prihliadnutím k zneniu dovolania žalobcu žalovaný zdôraznil, že v ňom žalobca nekonkretizoval právnu otázku a ani nedal odpoveď, o aký vzťah založený Zmluvou o poskytnutí NFP by sa malo jednať. Žalovaný poukázal na znenie ust. § 15 ods. 1 zákona o pomoci, podľa ktorého

pomoc a podpora sa poskytuje prijímateľovi na základe zmluvy uzavretej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Týmto žalovaný uzavrel zhodne s odvolacím súdom a súdom prvej inštancie, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným nie je čisto súkromnoprávnym, lebo sa na neho nevzťahuje výlučne Obchodný zákonník, ale aj predpisy verejného práva, čiže má aj aspekty verejnoprávneho vzťahu.

16. Žalobca podľa žalovaného v konaní neunesol dôkazné bremeno, pretože dokumenty, ktoré žalobca priložil k žalobe neboli podpísané, datované a nebolo z nich zrejmé, kto ich vyhotovil, a preto neboli podľa žalovaného spôsobilými dôkaznými prostriedkami na preukázanie oprávnenosti výdavkov vynaložených podľa Zmluvy o poskytnutí NFP. Týmto žalobca nepreukázal dôvodnosť žaloby.

17. Rovnako žalovaný upozornil na bod 3.1. písm. c/ Zmluvy o poskytnutí NFP, podľa ktorého poskytovateľ (žalovaný) poskytne prijímateľovi (žalobcovi) nenávratný finančný príspevok do výšky 185.734,50 Eur, čo predstavuje 95 % z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu aktivít Projektu uvedených v bode 3.1. písm. b/ článku 3. Zmluvy o poskytnutí NFP, a nie vo výške 95 % ako si nárokuje žalobca. Nárok žalobcu na vyplatenie príslušnej platby vzniká len v rozsahu, v akom žalovaný rozhodne o oprávnenosti výdavkov projektu. Žalovaný neschválil výdavky požadované žalobcom, a preto mu na ich vyplatenie nevznikol nárok. Žalobca nepoukázal ani na jedno ustanovenie Zmluvy o poskytnutí NFP, ktoré by žalovaný porušil. Žalobca nezdôvodnil, na akom právnom základe si uplatňuje žalovanú čiastku. Na doplnenie žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23.06.2015, č. k. 8Co1373/2015-33, ktorý bol vydaný v obdobnej veci, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.09.2018, č. k. 7Co/90/2016-670, na rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22.11.2018, č. k. 1Cob/111/2017- 822, na rozsudok Krajského súdu v Žilíne zo dňa 07.02.2019, sp. zn. 14Cob/86/2018.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné s tým, že dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až 435 C. s. p.

19. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

20. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

21. Podľa ust. § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

23. Podľa ust. § 431 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

24. Zo samej podstaty dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že právnu úpravu,

ktorá stanovuje podmienky, za ktorých možno na podklade dovolania výnimočne prelomiť záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia súdu predstavujúceho už *res iudicata*, nemožno interpretovať rozširujúco. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

25. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania v rozhodovanom spore dovolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, ako má dovolateľ svoje dovolanie odôvodniť.

26. Podľa ust. § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

27. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

28. Dovolanie v Civilnom sporovom poriadku prešlo zásadnou koncepčnou zmenou. Je koncipované, ako mimoriadny opravný prostriedok sporovej strany. Na základe teoretických úvah, doterajších skúseností súdnej praxe a na základe rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva sa určili dve základné úlohy, ktoré má dovolanie plniť:

a/ Náprava najzávažnejších procesných pochybení, t. j. zmätočných rozhodnutí. Zákon nerezignuje na požiadavku individuálnej spravodlivosti, dovolanie však pripúšťa len v prípade závažných procesných pochybení.

b/ Riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry. Dlhodobou je riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry vnímané ako podstatný prvok napĺňania princípu právnej istoty. Naplnením tejto úlohy plní dovolanie aj celospoločenskú úlohu (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 1346).

29. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (ust. § 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj ust. § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (ust. § 420 C. s. p. v spojení s ust. § 431 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

30. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje v prvom rade z ust. § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

31. Túto vadu videl dovolateľ v tom, že rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený, keďže odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý skonštatoval neoprávnenosť žalobcom uplatnených výdavkov bez náležitého zdôvodnenia, prečo bol ten-ktorý výdavok posúdený ako neoprávnený. Odvolací súd sa podľa dovolateľa zhodne ako súd prvej inštancie nevysporiadal s právnou silou a záväznosťou interného pokynu generálneho riaditeľa, na ktorom žalovaný postavil svoj záver o neoprávnenosti výdavkov žalobcu súvisiacich s Projektom, a rovnako ani so závermi obsiahnutými v Správe z vládneho auditu A 467 K 2987 vykonaného Ministerstvom financií SR, v ktorej bolo skonštatované, že žalovaný uplatňuje Usmernenie N3/2007 retroaktívne a neprípustným spôsobom. Dovolateľ trval na tom, že sa odvolací súd nevysporiadal ani s jednou jeho odvolacou námietkou, neuviedol žiadne úvahy, na základe ktorých by vznesené námietky boli posúdené ako dôvodné alebo nedôvodné, podstatné alebo nepodstatné. Uvedené malo podľa dovolateľa za následok, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je zmätočný a nepreskúmateľný.

32. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci

procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“).

33. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

34. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

35. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R129/1999). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

36. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia (jeho odôvodnenie), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol.

37. K námietke dovolateľa o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie, dovolací súd uvádza, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej dohovor) a čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky (napr. II ÚS 383/06).

38. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

39. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II ÚS 76/07, obdobne Kraska c. Švajčiarsko zo dňa 29. Apríla 1993, séria A. č.254-B, s.49, § 30).

40. Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ust. § 220 ods. 2 C. s. p. v spojení s ust. § 234 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

41. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného

vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdov, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozsudku by malo sporovým stranám dovoliť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní vo veci samej.

42. Ust. § 220 ods. 2 C. s. p. sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (ust. § 378 C. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Avšak aj odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí sporové strany jednoznačne presvedčiť o správnosti záverov súdu a rovnako v prípade kontroly správnosti rozhodnutia musí odôvodnenie rozsudku slúžiť na objasnenie dôvodov konkrétneho rozhodnutia súdu.

43. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

44. K argumentácii žalobcu v dovolaní dovolací súd uvádza, že sa jedná v podstatnej miere o rovnaké námietky, na ktoré žalobca poukazoval už v podanom odvolaní ako aj v konaní pred súdom prvej inštancie.

45. Dovolací súd k námietke žalobcu o nedostatočnom vysvetlení súdom prvej inštancie, prečo boli výdavky žalobcu posúdené ako neoprávnené, uvádza, že z bodu 28 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, že k záveru o neoprávnenosti nárokových výdavkov žalobcu súd prvej inštancie dospel na základe znenia Zmluvy o poskytnutí NFP v znení Dodatku č. DOD/01 - 2010//004/2010 - IZ - 4.0/V zo dňa 12.05.2010 - z čl. I. bodu 5.32, čl. 3 bodu 3.1. písm. c/ a d/, 3.3., čl. 14 ods. 1, čl. 4 bodu 4.15., 4.18, Usmernenia N3/2007 v zmysle aktualizácie č. 5 - čl. 2 (č. l. 315 - 327 spisu), Príručky pre prijímateľa (Externý pokyn 04/2009) - bod 2.3.1. (č. l. 328 - 353 spisu), Realizácie projektov Systému riadenia - štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013 (Verzia 4.0) č. l. 354 - 363 spisu, bod 49 kapitoly 4.2.3. Záver súdu prvej inštancie, že nedošlo k vzniku nároku na uhradenie všetkých žalobcom uplatnených výdavkov, t. j. v sume vo výške 11.139,87 Eur, nakoľko tento v konaní nepreukázal ich oprávnenosť, bol postavený na vyššie uvedených listinných dôkazoch, a preto ho podľa dovolacieho súdu nemožno považovať ako nedostatočné, práve naopak.

46. V súvislosti s námietkou dovolateľa, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal s dôkazom - Správou z vládneho auditu A 467 K2987, kde bolo skonštatované, že žalovaný uplatňuje Usmernenie N3/2007 retroaktívne a neprípustným spôsobom, dovolací súd poukazuje na bod 16 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorého je zrejmé, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, okrem iného aj so Správou z vládneho auditu (č. l. 654-655 spisu). Pokiaľ súdy vyhodnotili vykonaný dôkaz odlišne od očakávaní sporovej strany, nejedná sa o porušenie práva na spravodlivý proces.

47. Zmätočnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu postavenú na všeobecnej argumentácii žalobcu, že sa odvolací súd nevysporiadal ani s jednou jeho odvolacou námietkou, neuviedol žiadne úvahy, na základe ktorých by vznesené námietky boli posúdené ako dôvodné alebo nedôvodné, podstatné alebo nepodstatné, dovolací súd nezistil.

48. Na doplnenie dovolací súd uvádza, že súd prvej inštancie skúmal oprávnenosť výdavkov vynaložených žalobcom ako prijímateľom na Projekt podľa Zmluvy o poskytnutí NFP v tej časti, ktoré boli kvalifikované žalovaným v postavení poskytovateľa, ako neoprávnené. Súd prvej inštancie vychádzal z bodu 5.32 Zmluvy o poskytnutí NFP v znení Dodatku č. DOD/01 - 2010//004/2010 - IZ - 4.0/V zo dňa 12.05.2010, v spojení so VZP - Prílohy č. 1 k Zmluve o poskytnutí NFP - štvrtým odsekom, ako aj z Usmernenia RO č. N3/2007 v jeho znení podľa príslušnej aktualizácie. Rovnako sa súd prvej inštancie zaoberal aj skutočnosťou, či žalobcovi vznikol nárok ako prijímateľovi platby oprávnených výdavkov Projektu, za platby, ktoré mu neuhradil žalovaný v celom požadovanom rozsahu.

49. V tejto súvislosti odvolací súd v rámci napadnutého rozhodnutia zdôraznil, že oprávnenie žalovaného

neuznať výdavky nevyplývalo len zo Zmluvy o poskytnutí NFP, ale aj ust. § 7 ods. 6 zákona o pomoci, podľa ktorého „riadiaci orgán je oprávnený pozastaviť, zamietnuť alebo upraviť výšku platby pre projekt alebo jeho časť, ak zistí nedostatky v postupe prijímateľa a partnera pri realizácii pomoci a podpory.“ Suma NFP vo výške 95 % zo schválených oprávnených výdavkov predstavuje maximálnu výšku NFP, ale nejedná sa o sumu, ktorá musí byť prijímateľovi aj automaticky zo strany poskytovateľa zaplatená, poprípade, že na túto sumu vznikne prijímateľovi nárok. Vzhľadom na to, že v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo preukázané, že by žalovaný ako poskytovateľ porušil niektorú zo svojich právnych povinností vo vzťahu k žalobcovi a žalobca nepreukázal oprávnenosť požadovaných výdavkov, ani vynaloženie finančných prostriedkov v zmysle Zmluvy o poskytnutí NFP (nepredložil faktúry, zmluvy, dodacie listy, výpisy z bankových účtov), odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby.

50. Dovolací súd oboznámením sa s dovolacím dôvodom dospel k záveru, že procesným postupom odvolacieho súdu ani súdu prvej inštancie nedošlo v konaní k vade, ktorá by znemožnila žalobcovi realizovať jeho práva, tzn. nedošlo na strane žalobcu k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p.

51. Dovolací súd konštatuje, že rozsudok odvolacieho súdu spĺňa kritéria pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle ust. § 220 ods. 2 C. s. p., tak z formálneho, ako aj obsahového hľadiska, a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojoľný). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia, jednotlivé časti odôvodnenia a ich obsahová (materiálna) náplň zakladá v súhrne jeho zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Odvolací súd jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvej inštancie, ohľadom nepreukázania oprávnenosti výdavkov, resp. nepreukázania vynaloženia finančných prostriedkov v zmysle Zmluvy o poskytnutí NFP, ktoré si žalobca žalobou uplatnil, potvrdil. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

52. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj ust. § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ust. § 421 C. s. p., má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (ust. § 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

53. Súčasná judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ C. s. p.; neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil; neoznačí rozhodnutia odvolacieho súdu rozhodované rozdielne; nevymedzí právnu otázku, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, alebo ktorá bola rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne, prípadne tú-ktorú právnu otázku v rozhodovacej praxi dovolací súd ešte neriešil; dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu; rozdielneho rozhodovania odvolacieho súdu; ako aj absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvej inštancie alebo odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia odvolacieho súdu týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených; posudzovať či dovolací súd rozhodoval rozdielne. V opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C. s. p., ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p.

54. Dovolanie prípustné podľa ust. § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (ust. § 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že

dovolaateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ust. § 432 ods. 2 C. s. p.). Žalobca prípustnosť dovolania opieral aj o ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., avšak spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 432 až 435 C. s. p. dovolací dôvod nevymedzil tak, ako to predpokladajú tieto ustanovenia.

55. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. by mal dovolateľ vysvetliť /a označením rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky doložiť/, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotná polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, nezodpovedá kritériu uvedenému v ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

56. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní dostatočne nevymedzil právnu otázku a neoznačil ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvej inštancie a odvolací súd a v tejto súvislosti ani vyhľadávať všetky do úvahy prichádzajúce rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky, opačný postup by bol v rozpore s koncepciou právnej úpravy dovolania vyplývajúcej z Civilného sporového poriadku.

57. Z obsahu dovolania žalobcu možno vyvodíť, že odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu dovolateľ videl v právnom posúdení právneho vzťahu medzi žalobcom ako prijímateľom a žalovaným ako poskytovateľom založeným Zmluvou o poskytnutí NFP uzavretej podľa ust. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka odvolacím súdom ako nie čisto súkromnoprávneho charakteru, ale ktorý má aj aspekty verejnoprávneho vzťahu. Podľa dovolateľa Zmluva o poskytnutí NFP uzavretá podľa Obchodného zákonníka môže byť iba čisto súkromnoprávneho charakteru. Ako ustálenú rozhodovaciu prax dovolateľ uviedol uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. júna 2010, sp. zn. 2Cdo/91/2009, podľa ktorého súdy poznajú iba vzťahy súkromnoprávne alebo verejnoprávne, a nie zmiešané.

58. Uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. júna 2010, sp. zn. 2Cdo/91/2009, na ktoré poukázal dovolateľ, došlo k zrušeniu rozsudku odvolacieho súdu z dôvodu, že sa tento nijako nevysporiadal s námietkou žalovaného týkajúcou sa charakteru právneho vzťahu sporových strán, z ktorého bol vyvodzovaný žalobcom uplatnený nárok, v rámci ktorého by žalovaný zodpovedal za bezdôvodné obohatenie, ktoré mal získať na úkor žalobcu. V danom konaní išlo o uplatnenie nároku žalobcu (povinným) na zaplatenie spornej sumy (titulom bezdôvodného obohatenia) voči žalovanému (súdnemu exekútorovi). Najvyšší súd SR zdôraznil, že na posúdenie opodstatnenosti uplatneného nároku bolo potrebné predovšetkým jednoznačne ustáliť, či išlo medzi povinným (žalobcom) ako účastníkom exekučného konania a súdnym exekútorom (žalovaným) vykonávajúcim exekučnú činnosť o vzťah vyplývajúci zo súkromného práva alebo išlo o verejnoprávny vzťah. Až následne mohol potom súd posúdiť, či vzhľadom na povahu tohto vzťahu mohlo dôjsť na strane súdneho exekútora k bezdôvodnému obohateniu podľa ust. § 451 Občianskeho zákonníka tým, že povinný zaplatí za výkon exekučnej činnosti odmenu vo výške, ktorá presahuje sumu zodpovedajúcu príslušnému právnomu predpisu.

59. Z vyššie uvedeného uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo/91/2009, podľa dovolacieho súdu nevyplýva záver o neexistencii právnych vzťahov, na ktoré sa vzťahujú normy súkromného práva, a rovnako aj normy práva verejného. Namiesto toho je z neho zrejmé, že „Navrhovateľ je povinný svoj nárok skutkovo vymedziť, nemusí ho však právne vyhodnotiť a odôvodniť. Je totiž vždy vecou súdu, aby podal jeho právnu kvalifikáciu. Ak ho ale predsa v návrhu právne vyhodnotí, súd tým nie je viazaný.“ Súd prvej inštancie právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným založený Zmluvou o poskytnutí NFP právne kvalifikoval na základe konkrétnych skutkových okolností, s čím sa odvolací súd v napadnutom rozsudku stotožnil. Skutkové okolnosti, ktoré boli posudzované v konaní vedenom pod sp. zn. 2Cdo/91/2009, boli diametrálne odlišné ako v prebiehajúcim súdnom spore. Dovolací súd zdôrazňuje, že v zmysle ust. § 421 ods. 1 C. s. p. podlieha prieskumu dovolacieho súdu právna otázka, a nie skutková.

60. Dovolací súd upriamil pozornosť na časť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, kde tento uviedol, že mal za preukázanú existenciu vzťahu založeného na inomínatnej zmluve, podriadenej režimu Obchodného zákonníka, na základe dohody zmluvných strán uvedenej v preambule Zmluvy o poskytnutí NFP, s nevyhnutným rešpektovaním verejného prvku, vzhľadom k charakteru žalovaného ako zmluvnej

strany, ako aj predmetu plnenia v zmysle Zmluvy o poskytnutí NFP.

61. V ďalšom považuje dovolací súd za potrebné poukázať na znenie bodu 1.3. Zmluvy o poskytnutí NFP, na ktorý poukázal už odvolací súd a rovnako aj súdu prvej inštancie vo svojich rozhodnutiach, podľa ktorého „Poskytovateľ a Prijímateľ uzatvárajú v zmysle § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva a v zmysle § 20 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov medzi sebou túto zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.“

62. Podľa ust. § 15 ods. 1 zákona o pomoci sa pomoc a podpora poskytuje prijímateľovi na základe zmluvy uzatvorenej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka.

63. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že priamo zo zákona o podpore vyplýva povinnosť pre poskytovateľa a prijímateľa uzatvoriť zmluvu o poskytnutí NFP podľa ust. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Zákon o pomoci predstavuje právny predpis, ktorý možno zaradiť medzi právne predpisy verejnoprávneho charakteru, rovnako ako zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorých bola Zmluva o poskytnutí NFP uzavretá.

64. Podľa ust. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka môžu účastníci uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je upravená ako typ zmluvy. Ak však účastníci dostatočne neurčia predmet svojich záväzkov, zmluva nie je uzavretá.

65. Zmluva o poskytnutí NFP preto predstavuje inominátnu zmluvu. To znamená, že sa nejedná o zmluvu, ktorú by bolo možné subsumovať pod niektorý zo zmluvných typov podľa jej podstatných náležitostí, ktorá skutočnosť však nevylučuje jej platné uzavretie, pokiaľ si účastníci dostatočne určia predmet svojich záväzkov.

66. V tejto súvislosti dovolací súd uzatvára, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ani rozsudok odvolacieho súdu nezáviseli od vyriešenia otázky žalobcu týkajúcej sa charakteru právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. júna 2010, sp. zn. 2Cdo/91/2009, hlavne nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej by sa odvolací súd napadnutým rozsudkom a rovnako ani súd prvej inštancie odklonili, pretože sa v ňom riešila úplne odlišná situácia.

67. Keďže pristúpiť k dovolaciemu prieskumu je dovolací súd oprávnený len v prípade zákonom predpokladaného riadneho vymedzenia dovolacích dôvodov, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd uzatvára, že dovolanie podané žalobcom nenapĺňa kvalitatívne požiadavky kladené zákonom na dovolanie v časti vymedzenia dovolacích dôvodov, ktorých garanciou splnenia má byť povinné právne zastúpenie dovolateľa.

68. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nedôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti uvedenej v ust. § 420 písm. f/ C. s. p., pričom dovolanie žalobcu neobsahuje vyššie uvedené zákonné vymedzenie dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., a preto dovolací súd dovolanie žalobcu proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podľa ust. § 447 písm. c/ a f/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

69. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (ust. § 262 ods. 2 C. s. p.).

70. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.